

»Ali bi šli z menoj?« (4.)

»Ali bi šli z menoj?«

Takoj sem spoznal glas starejšega misijonarja, izvedenca za kitajski budizem in njegov vpliv na japonsko dušo.

»Kam, dragi gospod?«

»Danes imajo v enem tokijskih predmestij izreden bazar starih zgodovinskih knjig. Po enajsti bi šla. Imam dovolj v žepu za krepko kosilo.«

»Grem.«

In sva šla, ne tako hitro, kot tečejo besede na strojnem traku. Gospod misijonar ni imel več močnega srca in tudi kolena so zahtevala določene gibe in pregibe. Toda okoli poldneva sva se znašla pred veliko, rumenkasto stojnico, polno knjig, slik in pergamentov (vsaj meni so se zdeli pergamenti). Želodec me je spomnil na častitljivo poldne, ki je nekako polovica dneva. Spremljevalca pa je pogled na stojnica knjig tako prevzel, da je pozabil na vse drugo in takoj začel brskati po knjigah. V bližini je stalo drevo in v njegovi senci je čakala svetlorjava klop. Jasno, da je čakala name.

»Tam vas čakam,« obljubim spremljevalcu, ki se za hip ozre proti klopi in takoj vrne pogled orumeneli knjigi v roki.

Besedo "tam" sem izrekel glasneje, da ga spomnim na bližino, in če bi bilo podzavestno mogoče, na bližino ure za spodobno kosilo.

Dvanajst trideset. Pri vsem spoštovanju do knjižnih zakladov čutim, da sem lačen. Iz popotne torbice izvlečem železno rezervo, ki jo za vsak primer nosim s seboj – koščke ocvrtega, a spretno osušenega japonskega lignja. Ti koščki rahlo rumene barve imajo to prednost, da ohranijo okus ocvrtega lignja (menda mu pravite kalamar), in vendar se ga da neopazno žvečiti tako, da čas izgubi svojo grozljivo natančnost.

Senca ob klopi se začne daljšati. Odnekod se prikrade veter in vljudno dvigne košček plahte nad stojnico. Toda prijatelj pri stojnici ne reagira. In veter odide. Zadremam.

Naenkrat je prijatelj poleg mene. Žarečih oči mi kaže knjigo, ki jo je kupil:

»Vredna je deset tisoč jenov... prodajalec nima pojma o njej... dobil sem jo za tisoč jenov...«

Ves srečen lista po knjigi.

Rad bi omenil dejstvo lačnega želodca odnosno začetek popoldneva, a se bojim, da bi mu pokvaril veselje, ki ga ima ob svoji dragoceni najdbi. Svoje, od lignja malce potolažene ustnice, prisilim v smehljaj:

»Čestitam k najdbi!«

On pa: »Greva domov?«

In greva h kolodvoru, ki je po raznih kotih in koticah oznanjal, da nudi zvezo s hitrejšimi vlaki na naslednji postaji. Na tej izstopiva, da izbereva najin vlak nazaj v prestolnico. Danes ima tista postaja avtomatične pomične stopnice, takrat pa sva morala po stopnicah iz trdega kamna. Jaz sem gledal njegova kolena in mu pomagal navzgor, on pa je prebiral napise z imeni tirov v različne smeri.

Spet po stopnicah navzdol. Vlak že čaka. Pogrezneva se v mehke sedeže, on pa še globlje v svojo knjigo.

Tovrstnemu vlaku pravimo "polbrzec" (po japonsko in po naše pisano dzunkju), ker se ustavi le na nekaj postajah. Čez 25 minut bova na cilju. Vlak zdrvi iz postaje. Čudno, da teh hiš, vrtov, njiv in tovarn prej nisem opazil. Morda pa sem bil bolj pozoren na safirno modro nebo. Razen tega velika brzina skrči razsežnosti ob progi.

Štiriindvajset minut. Vlak bi moral teči počasneje. Toda danes ga upočasnjevanje ne zanima. V oddelku se pojavi sprevodnikov pomočnik.

»Oprostite - bomo kmalu v centralnem Tokiu?« ga vprašam.

»V Tokiu? Ta vlak pelje v nasprotno smer.«

Iz žepa potegne debelo službeno knjigo, določeno stran primerja z zapestno uro in reče:

»Čez kakih dvajset minut se bo vlak ustavil. Izstopite in na tiru številka tri

počakajte na vlak za v Tokio.«

»Hvala, gospod!« rečem. Isto reče moj spremljevalec, ljubitelj klasičnih kitajsko-japonskih knjig. Napol obrnjen k meni ob odprti knjigi pa:

»Bog plačaj, dragi prijatelj! Sam bi te dragocene knjige najbrž ne mogel najti - noče bi mi odpovedale. Pomislite: prodajalec ni imel pojma o knjigi, ki je vredna deset tisoč jenov. Dobil sem jo za tisoč jenov...«